

บทที่ 6 การระงับกรณีพิพาทโดยวิธีที่ไม่ถึง กับทำสงคราม

นับตั้งแต่ศตวรรษที่ 19 การระงับกรณีพิพาทโดยวิธียังไม่ถึงขั้นทำสงครามเป็นวิธีการที่รัฐนำมาใช้ในกรณีที่ไม่สามารถตกลงกันได้โดยสันติวิธีเมื่อเกิดข้อพิพาทขึ้นหรือรัฐคู่กรณีไม่ต้องการตกลงกัน เนื่องจากการทำสงครามเป็นสิ่งที่ร้ายแรง รัฐจึงอาจใช้วิธีบังคับโดยตรงหรือทางอ้อมซึ่งอาจใช้กำลังหรือไม่ก็ได้เพื่อให้รัฐคู่กรณียินยอมกระทำตามข้อเรียกร้องของตนโดยปกติมักจะกระทำโดยรัฐที่แข็งแกร่งกว่า ซึ่งรัฐคู่กรณีที่อ่อนแอกว่าก็ไม่กล้าประกาศสงครามกับรัฐนั้น

การระงับกรณีพิพาทโดยวิธีที่ยังไม่ถึงขั้นทำสงครามนั้นอาจกระทำโดย

1. การตัดสัมพันธ์ทางการทูต
2. รีทอร์ชัน (Retorsion)
3. รีไพรซัล (Reprisals)
4. การแทรกแซง

(1) การตัดสัมพันธ์ทางการทูต เป็นการเตือนรัฐอื่นว่าตนไม่พอใจในการกระทำของรัฐนั้นในกรณีใดกรณีหนึ่ง จนกระทั่งถึงขั้นที่การมีความสัมพันธ์ทางการทูตไม่มีประโยชน์อีกต่อไปแล้ว และอาจจะมีเหตุการณ์ร้ายแรงตามมาด้วยก็ได้ การตัดสัมพันธ์ทางการทูตเป็นวิธีการบังคับทางอ้อมที่ได้ผล โดยเฉพาะถ้าประเทศที่ตัดสัมพันธ์ทางการทูตเป็นประเทศมหาอำนาจที่มีอิทธิพลทางเศรษฐกิจ ในประวัติศาสตร์ได้เคยมีการตัดสัมพันธ์ทางการทูตอยู่มากมาย เช่น ในปี ค.ศ. 1938-1941 อังกฤษตัดสัมพันธ์ทางการทูตกับเม็กซิโกในกรณีการเวนคืนบริษัทน้ำมันของอังกฤษ อิหร่านตัดสัมพันธ์ทางการทูตกับฝรั่งเศสในปี ค.ศ. 1938 กรณีหนังสือพิมพ์ฝรั่งเศสลงข้อความลบลูกษัตริย์ซาร์ของอิหร่าน สหรัฐตัดสัมพันธ์ทางการทูตกับเยอรมันในปี ค.ศ. 1917 กรณีเรือสินค้าของสหรัฐถูกเรือดำน้ำเยอรมันยิงจม การตัดสัมพันธ์ทางการทูตเป็นสิทธิของรัฐที่กระทำได้ ไม่เป็นการละเมิดกฎหมายระหว่างประเทศแต่อย่างใด

(2) รีทอร์ชัน (Retorsion) เป็นการกระทำที่รัฐหนึ่งกระทำตอบแทนการกระทำที่ไม่เป็นมิตร ไม่ยุติธรรม และก่อให้เกิดความเสียหายแก่ตนของรัฐอื่น ซึ่งการกระทำดังกล่าวนี้ไม่ต้องห้ามตามกฎหมายระหว่างประเทศ โดยปกติเป็นมาตรการตอบโต้ทางเศรษฐกิจการคลัง โดยมีเจตนาจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐนั้นโดยไม่ผิดกฎหมายระหว่างประเทศ ส่วนใหญ่มักจะเป็นมาตรการเกี่ยวกับภาษีศุลกากร เช่น ขึ้นอัตราอากรขาเข้า หรือตัดโควตาปริมาณสินค้าเข้าของประเทศที่กระทำต่อตน หรือลดค่าเงินตรา จำกัดโควตาคนเข้าเมืองของพลเมืองของประเทศนั้น ไม่ให้เรือของรัฐนั้นเข้ามาในท่าโดยหลักการแล้วรัฐจะใช้วิธีทอร์ชันก็ต่อเมื่อรัฐบาลไม่พอใจในการกระทำของรัฐนั้น

วิธีการใช้รีทอร์ชันกระทำต่อรัฐอื่น อาจจะเป็นแบบเดียวกันที่รัฐนั้นถูกรกระทำหรือจะเป็นแบบอื่นก็ได้ แต่ถ้าข้อพิพาทสิ้นสุดลง ฝ่ายที่ทำรีทอร์ชันควรหยุดการกระทำด้วย

(3) รีไพรซัล (Reprisals)¹ เป็นมาตรการบังคับที่รัฐหนึ่งกระทำการตอบโต้การกระทำอันละเมิดกฎหมายระหว่างประเทศของอีกรัฐหนึ่งเพื่อให้

¹J.C. Venezia. La notion de represailles en droit international public 1960 page 465

รัฐนั้นเคารพสิทธิของตน สถาบันกฎหมายระหว่างประเทศในปี ค.ศ. 1934 ได้ให้คำจำกัดความรีไพรซัลว่า เป็นมาตรการบังคับกระทำโดยรัฐหนึ่งเพื่อตอบโต้การกระทำอันไม่ชอบด้วยกฎหมายระหว่างประเทศของอีกรัฐหนึ่ง และก่อให้เกิดความเสียหายแก่ตน เพื่อจุดประสงค์ให้รัฐนั้นเคารพสิทธิของตน และชดใช้ค่าเสียหาย

การกระทำที่ละเมิดกฎหมายระหว่างประเทศอาจจะเป็นการไม่ปฏิบัติตามสนธิสัญญาที่ทำไว้ การละเมิดอำนาจอธิปไตยของรัฐ ละเมิดเกียรติยศของประเทศหรือละเมิดจารีตประเพณีระหว่างประเทศ

รัฐที่เสียหายจากการกระทำของอีกรัฐหนึ่งที่ละเมิดกฎหมายระหว่างประเทศก่อนจะใช้วิธีรีไพรซัลจะต้องพยายามเจรจากับรัฐที่ละเมิดกฎหมายระหว่างประเทศก่อน ถ้าหากไม่ประสบผลสำเร็จจึงอาจใช้วิธีรีไพรซัลได้ อนุญาโตตุลาการได้เคยตัดสินในปี ค.ศ. 1928 ในคดี Naulilaa ในกรณีที่ชาวเยอรมันถูกฆ่าตายในดินแดนของแองโกล่า ซึ่งขณะนั้นยังเป็นเมืองขึ้นของโปรตุเกสว่า การใช้มาตรการรีไพรซัลนั้นต้องประกอบด้วยเงื่อนไข 4 ประการ

1. การกระทำนั้นเป็นการละเมิดกฎหมายระหว่างประเทศ
2. ไม่สามารถตกลงโดยวิธีอื่น
3. รัฐที่เสียหายต้องเรียกร้องค่าทดแทนก่อน
4. มาตรการตอบโต้ต้องพอสมควรสมผลกับความเสียหายที่ได้รับ

รีไพรซัลอาจจะกระทำในรูปแบบเดียวกับที่ตนถูกกระทำหรือแบบอื่นก็ได้ แต่ต้องกระทำต่อรัฐที่กระทำผิด และต้องกระทำโดยองค์กรของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติตามคำสั่งของรัฐ ในสมัยกลางเอกชนเคยใช้วิธีรีไพรซัลโดยจับบุคคลและยึดทรัพย์สินคนต่างด้าว วิธีการนี้ได้หมดสิ้นไปแล้วในศตวรรษที่ 19 รีไพรซัลเป็นมาตรการตอบโต้เฉพาะการกระทำผิดของรัฐ ถ้าเป็นคนต่างด้าวกระทำความผิดขึ้นต้องร้องเรียนต่อประเทศของผู้ที่เสียหายก่อน ถ้าประเทศนั้นเพิกเฉยไม่จัดการอย่างใด รัฐผู้เสียหายอาจจะทำการตอบโต้ได้ รีไพรซัลจะกระทำต่อสิ่งใดก็ได้ อาจจะเป็นทรัพย์สินหรือบุคคลสัญชาติที่ละเมิด เว้นแต่ผู้ได้รับเอกสิทธิความคุ้มครองทางการทูต

การใช้มาตรการโต้ตอบรัฐที่ละเมิด รัฐผู้เสียหายต้องระวังอย่าให้รุนแรงถึงขนาดพิจารณาได้ว่าเป็นการทำสงคราม ซึ่งถ้ารุนแรงเกินขนาดอาจกลายเป็นสงครามไปได้เช่นสงครามระหว่างฝรั่งเศส-เม็กซิโก ในปี ค.ศ. 1838 เพราะฝรั่งเศสใช้มาตรการรีไพรชัลโดยปิดอ่าวเม็กซิโก การตอบโต้ อาจจะเป็นการละเว้นการกระทำบางอย่างก็ได้โดยไม่ได้ใช้กำลัง เช่น ยกเลิกสนธิสัญญาที่ได้ทำไว้กับประเทศที่ละเมิดกฎหมายระหว่างประเทศหรือกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น บอยคอตสินค้า ยึดทรัพย์สินของรัฐ หรือเนรเทศคนของรัฐที่ละเมิด การรีไพรชัลอาจจะเป็นมาตรการใช้กำลัง เช่น ยึดครองดินแดน บางส่วนทางทหาร จับเรือที่กำลังเดินทางของรัฐนั้น การปิดอ่าวโดยสงบ ระดมยิงชายฝั่ง รีไพรชัลในรูปการใช้กำลังนั้นถือว่าขัดกับกฎบัตรสหประชาชาติ มาตรา 2(4) เพราะอาจทำให้เกิดสงครามได้ ส่วนรีไพรชัลในรูปที่ไม่ได้ใช้กำลังบังคับดังได้กล่าวข้างต้น รัฐย่อมมีสิทธิกระทำได้ไม่ต้องห้ามแต่อย่างใด มีหลักการอยู่ว่า รัฐผู้เสียหายจะรีไพรชัลไม่ได้ถ้าผูกพันโดยสนธิสัญญาว่า จะต้องนำกรณีพิพาทให้คณะกรรมการประนีประนอมหรืออนุญาโตตุลาการ หรือศาลตัดสิน ในประวัติศาสตร์ได้มีการใช้รีไพรชัลมากมายที่สำคัญ เช่น เยอรมันระดมยิงชายฝั่งทะเลของสเปน ในปี ค.ศ. 1937 เป็นการตอบโต้กรณี เครื่องบินสเปนโจมตีเรือรบเยอรมัน สหรัฐยึดเมืองเวรacruz ของ เม็กซิโก ตอบโต้การที่เม็กซิโกจับเจ้าหน้าที่และลูกเรือของตนในปี ค.ศ. 1914 อิตาลี ระดมยิงและยึดครองเกาะ corfu ของกรีซเป็นการตอบโต้ที่ประธานคณะกรรมการปักปันเขตแดนกรีก-อัลบาเนีย ถูกฆ่าตายในกรีก ในปี ค.ศ. 1923 ฝรั่งเศส ปิดอ่าวเม็กซิโกในปี ค.ศ. 1838 อังกฤษปิดอ่าวของกรีซในปี ค.ศ. 1862 ฝรั่งเศส ยึดจันทบุรี เมื่อ พ.ศ. 2436 เพื่อให้ไทยปฏิบัติตามสนธิสัญญาที่ทำไว้

รีไพรชัลแตกต่างกับรีทอร์ชัน กล่าวคือ รีไพรชัลตอบโต้การกระทำที่ละเมิดกฎหมายระหว่างประเทศหรือละเมิดสนธิสัญญา ส่วนรีทอร์ชันเป็นการตอบโต้การกระทำที่ไม่เป็นมิตรหรือขาดความยุติธรรมอันก่อให้เกิดความเสียหายแก่ตน แต่การกระทำดังกล่าวไม่ขัดต่อหลักกฎหมายระหว่างประเทศ

รีไพรซัลแตกต่างกับการทำสงคราม เพราะรีไพรซัลมีลักษณะ
กระทบกระเทือนผลประโยชน์ของรัฐในขอบเขตจำกัดและเป็นการชั่วคราว
เมื่อได้รับการตอบสนองตามที่ตนต้องการจากรัฐที่ละเมิดแล้ว รัฐที่กระทำ
รีไพรซัลก็ต้องหยุดการกระทำ รีไพรซัลไม่ก่อให้เกิดภาวะสงครามและไม่ทำ
ให้เกิดสิทธิและหน้าที่ของประเทศเป็นกลาง ประเทศที่สามไม่ถูกกระทบ
กระเทือนแต่อย่างใด อนุสัญญาบางฉบับได้ระบุนำรีไพรซัล เช่น อนุสัญญา
เจนีวา เกี่ยวกับการปฏิบัติต่อเชลยศึก ค.ศ. 1949 ห้ามรัฐที่จับเชลยศึกกระทำ
การรีไพรซัลต่อเชลยศึกที่ตนจับได้ โดยอ้างว่าอีกฝ่ายหนึ่งที่จับเชลยศึกของ
ตนไม่ปฏิบัติตามอนุสัญญาเจนีวา

รีไพรซัลอาจกระทำได้หลายรูปแบบ รูปแบบที่สำคัญคือ

ก. การกักเรือ (Embargo) เป็นมาตรการของรัฐที่เสียหายได้ตอบ
การกระทำของรัฐที่ละเมิดกฎหมายระหว่างประเทศโดยการกักเรือของรัฐที่
ละเมิดซึ่งอยู่ในท่าหรือน่านน้ำอาณาเขตของตนโดยไม่มีเจตนาในขั้นแรกที่จะ
ริบเรือ เว้นแต่จะได้รับการปฏิเสธไม่ยอมชดใช้ค่าเสียหายจากรัฐที่ละเมิด (ใน
บางครั้งปัจจุบันคำ Embargo หมายถึงการห้ามส่งสินค้าออกไปยังประเทศอื่น
ซึ่งไม่ใช่รูปของรีไพรซัล)

การกักเรือในรูปของรีไพรซัลกระทำในยามสันติไม่ก่อให้เกิดภาวะ
สงครามแต่อย่างใด มีกรณีการกักเรือบางอย่างซึ่งไม่ถือว่าเป็นการรีไพรซัลคือ

1. กักเรือสินค้าของชาติอื่นที่ตนคาดว่าจะทำสงครามที่อยู่ในท่า
ก่อนเกิดสงครามเพื่อจะยึดมาใช้ได้สะดวกเมื่อเกิดสงครามขึ้น
2. การกักเรือสินค้าของประเทศเป็นกลางที่อยู่ในท่าเรือของตน
ขณะเกิดสงครามเพื่อไว้ใช้ในยามสงครามโดยรัฐผู้กักจะต้องชดใช้ค่าเสียหาย
ให้แก่เจ้าของ สิทธิดังกล่าวเรียกว่า Right of angary
3. การกักเรือต่างชาติเพื่อป้องกันมิให้เรื่อนั้นเผยแพร่ข่าวสารหรือ
ความลับของทางราชการ เรียกว่า Arret du prince วิธีนี้ปัจจุบันเลิกใช้แล้ว

ในประวัติศาสตร์ ฮอลแลนด์เคยใช้วิธีรีไพรซัลโดยการกักเรือของ
เวเนซุเอลล่า 2 ลำ ในปี ค.ศ. 1908 เป็นการตอบโต้ที่เวเนซุเอลล่ายึดเรือและ

ขับไล่คณะทูตของฮอลแลนด์ แต่ต่อมาได้ทำการปลดปล่อยเพราะเวเนซุเอลล่า ยอมปฏิบัติตามข้อเรียกร้องของฮอลแลนด์

ข. การปิดอ่าวในเวลาสงบ เป็นรูปหนึ่งของรีไพรซัลซึ่งเป็นมาตรการ บังคับที่รัฐหนึ่งกระทำต่ออีกรัฐหนึ่งเพื่อบีบบังคับให้รัฐที่ถูกปิดอ่าวทำตาม ข้อเรียกร้องของตน การปิดอ่าวมีวัตถุประสงค์ที่จะห้ามการติดต่อและการ คมนาคมทุกชนิด โดยการห้ามเรือของรัฐที่ถูกปิดอ่าวเข้าไปในท่าหรือชายฝั่ง ของรัฐที่ถูกปิดอ่าว การปิดอ่าวยามสงบ ไม่ก่อให้เกิดภาวะสงคราม และการ ปิดอ่าวชนิดนี้ก็สามารถห้ามเรือเข้าออกได้เฉพาะเรือของชาติที่ถูกปิดอ่าวเท่านั้น จะห้ามเรือของชาติอื่นไม่ได้ อนึ่งการปิดอ่าวในเวลาสงบอาจจะใช้เป็นมาตรการ อย่างหนึ่งในการแทรกแซงได้

4. การแทรกแซง หมายถึง รัฐหนึ่งเข้าไปยุ่งเกี่ยวในกิจการภายใน หรือภายนอกของรัฐอื่นเพื่อบังคับให้รัฐนั้นกระทำหรือละเว้นการกระทำกิจการ อย่างใดอย่างหนึ่ง การแทรกแซงมีลักษณะสำคัญ 3 ประการ คือ

ก. เป็นการยุ่งเกี่ยวในกิจการภายในหรือภายนอกของรัฐอื่น อาจจะ เป็นการแทรกแซงทางการเมือง เช่นในกรณีที่รัฐหนึ่งเห็นว่าสถานการณ์ทาง การเมืองของอีกรัฐหนึ่งอาจส่งผลกระทบต่อสังคมนานาชาติ เช่น การเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบกษัตริย์เป็นระบอบคอมมิวนิสต์ของ รัสเซีย ในปี ค.ศ. 1917, การปฏิวัติในฝรั่งเศสในปี ค.ศ. 1791 ทำให้รัสเซีย และออสเตรเลียนำไปใช้กำลังล้มระบอบการปกครองแบบสาธารณรัฐของ ฝรั่งเศส

ข. รัฐที่ถูกแทรกแซงต้องเป็นรัฐอิสระมีอำนาจอธิปไตยทั้งภายใน และภายนอก ถ้าเป็นการปกครองในรูปสหพันธรัฐ รัฐบาลกลางย่อมมีสิทธิ เข้ามายุ่งเกี่ยวในกิจการภายในของมลรัฐ ไม่ถือว่าเป็นการแทรกแซงเพราะมลรัฐ ไม่ได้มีฐานะเป็นรัฐตามกฎหมายระหว่างประเทศ หรือรัฐผู้ให้ความอารักขา ย่อมมีสิทธิยุ่งเกี่ยวในกิจการภายในของรัฐได้อารักขา

ค. มีวัตถุประสงค์ที่จะบังคับให้รัฐกระทำหรือละเว้นการกระทำ กิจการอย่างใดอย่างหนึ่งตามความประสงค์ตน

การแทรกแซงมีลักษณะผิดกับการไกล่เกลี่ย ในการไกล่เกลี่ยผู้ทำการไกล่เกลี่ยเสนอตัวเข้ามาหรือถูกขอร้องให้ทำการไกล่เกลี่ยและมีสิทธิแต่เพียงเสนอข้อยุติเพื่อระงับกรณีพิพาท ซึ่งข้อยุติไม่ผูกพันรัฐคู่กรณี แต่ในการแทรกแซงรัฐที่แทรกแซงมีความประสงค์ให้รัฐนั้นทำตามความประสงค์ของตน แม้ว่าอาจจะใช้กำลังก็ตาม

ก่อน ค.ศ. 1919 อาจแบ่งแยกการแทรกแซงออกได้ 2 กรณี

1. การแทรกแซงที่ขัดต่อกฎหมายระหว่างประเทศ หมายถึงการแทรกแซงโดยไม่มีสิทธิ ซึ่งโดยหลักการแล้วการแทรกแซงในกิจการภายในหรือภายนอกของประเทศอื่นเป็นสิ่งที่กระทำไม่ได้ถือว่ายึดต่อหลักกฎหมายระหว่างประเทศ การแทรกแซงอาจจะเป็นในลักษณะ

ก. เป็นการแทรกแซงเพื่อประโยชน์ของตนเองในทางการเมือง เช่น เพื่อล้มล้างรัฐบาลของรัฐอื่นที่สร้างขึ้นโดยไม่ต้องตามทัศนคติทางการเมืองของตน เช่น สนธิสัญญา Sainte-Alliance ระหว่างอังกฤษ ออสเตรีย ฝรั่งเศส รัสเซีย และรัสเซีย ในปี ค.ศ. 1815 มีวัตถุประสงค์ที่จะคุ้มครองระบบการปกครองแบบกษัตริย์ โดยการแทรกแซงเพื่อต่อต้านการปกครองแบบอื่น ฝรั่งเศส อังกฤษ และสเปน เคยเข้าแทรกแซงในเม็กซิโกในปี ค.ศ. 1862

ข. การแทรกแซงเพื่อควบคุมหรือบังคับใช้ชำระหนี้สินซึ่งอาจจะกระทำได้โดยวิธีอื่น เช่น อังกฤษ และฝรั่งเศส ได้ตั้งกรรมการเพื่อตรวจสอบฐานะการเงินของตุรกีในปี ค.ศ. 1859 ในฐานะผู้ค้ำประกันการกู้ยืมเงินของตุรกี และแทรกแซงในอียิปต์ในปี ค.ศ. 1878 เยอรมัน อังกฤษ อิตาลี ได้เข้าแทรกแซงในเวเนซุเอลล่า ในปี ค.ศ. 1902 เพื่อบังคับให้เวเนซุเอลล่าชำระหนี้สิน ฝรั่งเศสแทรกแซงในตุรกีโดยทำการยึดเกาะ Mitylene เพื่อให้ตุรกีชดใช้หนี้สินในปี ค.ศ. 1902 การควบคุมทางการเงิน ถ้ามีสนธิสัญญาหรือข้อตกลงอนุญาตให้ควบคุมรัฐลูกหนี้ได้ ก็ถือว่ายึดได้ไม่เป็นการแทรกแซง

2. การแทรกแซงที่ชอบด้วยกฎหมายระหว่างประเทศ หมายถึงการแทรกแซงที่รัฐซึ่งเข้าทำการแทรกแซงมีสิทธิที่จะกระทำได้โดยชอบ เนื่องจาก

ก. มีสนธิสัญญาระบุให้กระทำได้ เช่น สนธิสัญญาระหว่างสหรัฐ

กับคิวบา ในปี ค.ศ. 1903 ระหว่างอิหร่านกับรัสเซีย ในปี ค.ศ. 1921 สำหรับการแทรกแซงของสหรัฐในเวียดนามใต้ สหรัฐได้อ้างข้อตกลงเจนีวา วันที่ 21 กรกฎาคม 1954 ซึ่งระบุให้สิทธิสหรัฐเข้าแทรกแซงในเวียดนามใต้ได้ ถ้าตุ๊กคอมมิวนิสต์รุกราน

ข. รัฐบาลที่ขอด้วยกฎหมายร้องขอให้เข้ามาแทรกแซง เช่น ออสเตรเลียเคยขอให้รัสเซียช่วยเพื่อให้พ้นการรุกรานของฮังการี ในปี ค.ศ. 1849 เมื่อรัสเซียยกทัพเข้าไปในออสเตรีย ในปี ค.ศ. 1980 รัสเซียก็ได้อ้างว่าได้รับคำร้องขอจากรัฐบาลที่ขอด้วยกฎหมายในขณะนั้น เพื่อช่วยปราบปรามฝ่ายกบฏ

ค. เพื่อป้องกันชีวิตและทรัพย์สินของบุคคลสัญชาติของตน ในรัฐอื่นแต่ต้องอยู่ในเงื่อนไขดังนี้

1. รัฐนั้นไม่ให้ความคุ้มครองหรือไม่สามารถให้ความคุ้มครองแก่บุคคลหรือทรัพย์สินของชาติที่ทำการแทรกแซง และองค์การสหประชาชาติก็ไม่สามารถจะให้ความคุ้มครองได้โดยทันที

2. มีการคุกคามซึ่งจำเป็นจะต้องดำเนินการอย่างเร่งด่วน

3. การปฏิบัติการแทรกแซงต้องพอสมควรกับความเสียหายที่ได้รับ และต้องหยุดการกระทำเมื่อทำการคุ้มครองเป็นผลสำเร็จหรืออพยพประชาชนหมดสิ้นแล้ว

ง. การแทรกแซงเพื่อมนุษยธรรม เป็นกรณีที่รัฐที่ถูกแทรกแซงกระทำการป่าเถื่อนไร้มนุษยธรรมหรือไม่ยุติธรรมต่อบุคคลในสัญชาติของรัฐที่ถูกแทรกแซงเอง เช่น ฝรั่งเศสเคยส่งกองทัพเข้าไปในตุรกีเพื่อช่วยชาวตุรกีที่นับถือศาสนาคริสต์ซึ่งถูกฆ่าอย่างทารุณไร้มนุษยธรรมที่ Armenia ในปี ค.ศ. 1909 การแทรกแซงต่ออาณาจักรออตโตมันเพื่อช่วยชาวกรีก ในปี ค.ศ. 1825 ประธานาธิบดีโรสเวลของสหรัฐได้เคยเสนอคำร้องทุกข์ของชาวยิวในสหรัฐต่อการกระทำอย่างป่าเถื่อนไร้มนุษยธรรมที่กระทำต่อชาวยิวในรัสเซียที่ Kitchineff

การแทรกแซงอาจจะกระทำได้โดยทางการทูต เช่น กรณีประธานาธิบดีโรสเวลต์กล่าวข้างต้น ในปี ค.ศ. 1909 กองสุลอังกฤษและฝรั่งเศสได้เคยตั้งข้อสังเกตต่อสุลต่านมอริออคโค กรณีกระทำไรมนุษยธรรมที่กระทำต่อ Roghi

การแทรกแซงอาจจะกระทำโดยใช้กำลังบังคับ เช่น ส่งกองทัพไปทำการยึดครองดินแดนของรัฐอื่น หรือกระทำการปิดอ่าวโดยสงบ อนึ่งการแทรกแซงอาจจะเป็นการกระทำของรัฐเดียวหรือหลายรัฐร่วมกันก็ได้ เช่น ในปี ค.ศ. 1900 ประเทศมหาอำนาจในยุโรปได้เข้าทำการแทรกแซงในจีนเมื่อเกิดกบฏนักมวย

ในปี ค.ศ. 1919 ได้มีการจัดตั้งสันนิบาตชาติขึ้น กติกาสันนิบาตชาติอนุญาตให้องค์การสันนิบาตชาติสามารถแทรกแซงในกิจการภายในและภายนอกของรัฐภาคีได้ ถ้ามีปัญหาอันอาจจะกระทบกระเทือนต่อสันติภาพของโลก นอกจากนั้นสนธิสัญญาแวร์ซายวันที่ 28 มิถุนายน 1919 ยังได้อนุญาตให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการควบคุมมิให้เยอรมันฟื้นฟูกำลังทางทหารและมีอำนาจเข้าไปแทรกแซงกิจการภายในของเยอรมันเพื่อตรวจสอบได้ นอกจากนี้ที่ระบุไว้ว่าการแทรกแซงถือว่าไม่ชอบด้วยกฎหมาย คณะมนตรีสันนิบาตชาติได้ยืนยันเมื่อวันที่ 12 ธันวาคม ค.ศ. 1936 ในสมัยประชุมวิสามัญว่าทุกรัฐต้องยกเว้นในการแทรกแซงกิจการภายในของรัฐอื่น

เมื่อได้มีการจัดตั้งองค์การสหประชาชาติขึ้นมาแทนองค์การสันนิบาตชาติ กฎบัตรสหประชาชาติ มาตรา 2 อนุมาตรา 4 ได้ระบุห้ามการคุกคามหรือใช้กำลังต่อบูรณภาพแห่งอาณาเขตหรือเอกราชทางการเมืองของรัฐใด ๆ และสมัชชาสหประชาชาติได้ประกาศเมื่อวันที่ 21 ธันวาคม 1965 ว่ารัฐหนึ่งรัฐใดไม่มีสิทธิเข้าไปแทรกแซงไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมและไม่ว่าด้วยเหตุผลใด ๆ ในกิจการภายในหรือภายนอกของรัฐอื่น และได้ยืนยันในหลักการดังกล่าวอีก ในวันที่ 19 ธันวาคม 1966 ประนามการแทรกแซงในกิจการภายในของรัฐอื่น และได้ขอร้องให้รัฐต่าง ๆ ละเว้นที่จะสนับสนุนผู้ก่อการร้ายในประเทศอื่นหรือสนับสนุนการล้มล้างระบอบการปกครอง และการต่อสู้ภายใน

ในของประเทศอื่น นอกจากนั้นศาลยุติธรรมระหว่างประเทศได้กล่าวถึงการ
แทรกแซงในคดี Corfou ระหว่างอังกฤษกับอัลบาเนีย ในปี ค.ศ. 1949 ว่า
การแทรกแซงเป็นนโยบายการใช้กำลังซึ่งขัดต่อกฎหมายระหว่างประเทศ

สนธิสัญญาหลายฉบับได้ระบุถึงหลักการไม่แทรกแซง เช่น กติกา
ของสหภาพอาหรับ กฎบัตรของกลุ่มประเทศแอฟริกา สนธิสัญญาระหว่าง
จีนกับอินเดียใน ค.ศ. 1964 นอกจากนั้น ในการประชุมนานาชาติก็ได้มีการ
ย้ำถึงหลักการการไม่แทรกแซงซึ่งกันและกันอยู่เสมอ

นับตั้งแต่สงครามโลกครั้งที่ 2 การแทรกแซงโดยเหตุผลเพื่อป้องกันชีวิตและทรัพย์สินสมบัติของบุคคลสัญชาติของตนได้เป็นข้ออ้างให้รัฐใช้กำลังเพื่อทำการแทรกแซงอยู่เสมอ ได้มีการแทรกแซงด้วยกำลังหลายครั้ง เช่น อังกฤษกับฝรั่งเศสแทรกแซงในอียิปต์ด้วยกำลังทหาร เมื่ออียิปต์ยึดครองสุเอซ สหรัฐแทรกแซงในสาธารณรัฐโดมินิแกน ในปี ค.ศ. 1965 คองโกหลังจากได้เอกราชจากเบลเยียมใหม่ ๆ รัฐบาลไม่สามารถควบคุมสถานการณ์ได้ ชาวคองโกได้ทำร้ายชาวผิวขาวและชาวเบลเยียมอย่างป่าเถื่อน เบลเยียมจึงได้ส่งพลร่มเข้าไปในคองโกเพื่อคุ้มครองชีวิตและทรัพย์สินสมบัติของพลเมืองของตน รัฐบาลคองโกได้คัดค้านโดยถือว่าเป็นการรุกรานอำนาจอธิปไตยของตน คณะมนตรีความมั่นคงจึงได้ขอให้เบลเยียมถอนทหารออกจากคองโก และส่งกองกำลังสหประชาชาติไปทำการรักษาการแทน ต่อมาเมื่อวันที่ 24 พฤศจิกายน 1964 เบลเยียมก็ได้ส่งทหารเข้าไปในคองโกอีกเพื่อช่วยตัวประกันชาวเบลเยียม ซึ่งถูกกบฏจับไว้ในบริเวณ Stanley ville เพราะฝ่ายกบฏประกาศจะฆ่าตัวประกัน การแทรกแซงครั้งนี้ได้รับอนุญาตจากรัฐบาลคองโก และเบลเยียมได้กระทำการเพียง 5 วันเท่านั้น แต่รัสเซีย จีน คัดค้าน ในปี ค.ศ. 1978 เบลเยียมและฝรั่งเศสก็ได้ส่งทหารเข้าไปคุ้มครองเพื่ออพยพชาวผิวขาวในซาอีร์ ซึ่งถูกฝ่ายกบฏโจมตี

Sir Humphrey Waldock เห็นว่าการใช้กำลังเพื่อป้องกันชีวิตและทรัพย์สินสมบัติบุคคลสัญชาติของตนเป็นสิ่งที่กระทำได้และชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งอยู่ภายใต้หลักการของการป้องกันตนเอง แต่ต้องเป็นกรณีที่มีการคุกคาม

อย่างกระชั้นชิดต่อความปลอดภัยของคนในชาติของตน และเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นไม่สามารถให้ความคุ้มครองได้ แต่ถ้าเป็นกิจการของรัฐหรือเอกชนของรัฐที่ถูกเวนคืนตามกฎหมายของรัฐที่กิจการนั้นตั้งอยู่ รัฐที่เสียหายไม่สามารถอ้างสิทธิการป้องกันตัวเพื่อเข้าแทรกแซงได้

ศาสตราจารย์ไอคอนเนลล์ ได้เขียนไว้ในตำรากฎหมายระหว่างประเทศว่า กฎหมายระหว่างประเทศโดยธรรมเนียมจะไม่ห้ามประเทศใด ๆ ปกป้องคุ้มครองประชาชนของตนในขณะที่ชีวิตและทรัพย์สินถูกกดดันอยู่ด้วยภาวะการเมืองในประเทศอื่น หากว่าความรุนแรงของการใช้กำลังนั้นพอเหมาะพอควรแก่การที่จำเป็นต่อสถานการณ์ ในการประชุมรัฐต่าง ๆ ในทวีปอเมริกาครั้งที่ 6 ที่ฮาวานา ในปี ค.ศ. 1928 รัฐที่เข้าร่วมประชุมได้พยายามห้ามการแทรกแซง แต่สหรัฐได้คัดค้านไม่ยอมรับและกล่าวว่าจะไม่ยอมให้การล้มของรัฐบาลใด ซึ่งมีผลเนื่องจากการรัฐประหารหรือการปฏิวัติ จะมีผลต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนของตน การที่เข้าคุ้มครองประชาชนของตนย่อมกระทำได้ไม่ผิดกฎหมาย แม้ว่าจะเป็นการแทรกแซงด้วยกำลังทหารก็ตาม ถึงกระนั้นนักนิติศาสตร์บางท่าน เช่น Brownlie¹ ยังมีความเห็นว่ากฎบัตรสหประชาชาติยินยอมให้มีการใช้กำลังได้ก็แต่เพียงการป้องกันตัวในความหมายอย่างแคบ คือหมายถึงใช้กำลังป้องกันตัวเมื่อถูกรุกรานหรือการใช้กำลังร่วมกันในนามขององค์การสหประชาชาติเท่านั้น ฉะนั้นการใช้กำลังโดยการแทรกแซงเพื่อปกป้องทรัพย์สินสมบัติและชีวิตของบุคคลในสัญชาติของตน จึงไม่น่าจะเป็นข้ออ้างในรูปของการป้องกันตัวได้

ได้มีการแทรกแซงโดยอ้างหลักในการคุ้มครองชีวิตของประชาชนของตนหลายครั้งในประวัติศาสตร์ เช่นในปี ค.ศ. 1976 ฝรั่งเศสส่งทหารบุกโซมาเลียเพื่อช่วยเด็กฝรั่งเศสจำนวน 38 คน ซึ่งถูกโจรก่อการร้ายในโซมาเลียจับตัวไปเป็นประกันเพื่อตั้งข้อเรียกร้องกับฝรั่งเศส โดยขู่ว่าจะฆ่าตัวประกัน ถ้าไม่ได้รับการปฏิบัติตาม โดยฝรั่งเศสอ้างว่าตนมีสิทธิกระทำได้โดยชอบ เมื่อเขมรจับเรือมายาเกษของสหรัฐ สหรัฐได้ทำการทิ้งระเบิดเขมร ประธานาธิบดีฟอร์ด ได้กล่าวว่า การตัดสินใจใช้กำลังได้กระทำไปโดยสาเหตุที่ว่าเราจะต้อง

---

¹Ion Brownlie International law and the use of force by states Oxford, 1963.

เอาลูกเรือและเรือของเรากลับมา ในกรณีอิสราเอลบุกสนามบินเอลเตบเบ้ ในอูกานดา เพื่อช่วยชีวิตเชลยอิสราเอลที่ถูกพวกโจรปาเลสไตน์จับไป อิสราเอลก็อ้างว่าตนมีสิทธิกระทำโดยชอบ และสหรัฐก็ได้เคยพยายามช่วยเจ้าหน้าที่ของตนที่ถูกกักเป็นตัวประกันในอิหร่าน โดยพยายามใช้กำลัง แต่ไม่ประสบความสำเร็จ

ลัทธิมอนโร

ในปี ค.ศ. 1823 ด้วยความวิตกว่ารัสเซียจะขยายอิทธิพลจากอลาสก้า ซึ่งขณะนั้นยังเป็นของรัสเซียอยู่ ลงมาถึงคาลิฟอร์เนีย มหาอำนาจในยุโรปที่ ทำสัญญา Sainte-Alliance เตรียมจะเข้ามาแทรกแซงเพื่อปราบปรามเมืองขึ้น ของสเปนในทวีปอเมริกาที่กำลังปฏิวัติเพื่อแยกตัวเป็นอิสระ ดังนั้นเพื่อป้องกันตัวของสหรัฐ ประธานาธิบดีมอนโรได้ส่งสาส์นไปยังสภาองเกรส เมื่อวันที่ 2 ธันวาคม 1823 (พ.ศ. 2366) ซึ่งเรียกว่า ลัทธิมอนโร มีใจความสำคัญ ว่า ทวีปอเมริกาจะไม่ยอมเป็นเมืองขึ้นของมหาอำนาจในยุโรปอีกต่อไปและ ห้ามการแทรกแซงของมหาอำนาจในยุโรปเข้ามายุ่งเกี่ยวในทวีปอเมริกา และ สหรัฐก็จะไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวในกิจการของยุโรป หลังจากที่สหรัฐประกาศลัทธิมอนโรไปแล้ว ก็ได้มีการแทรกแซงในทวีปอเมริกาหลายครั้ง เช่น สเปนยึด San Domingo ใน ค.ศ. 1861 ใน ค.ศ. 1902 อังกฤษ เยอรมันและอิตาลี ส่ง ทหารบังคับให้เวเนซุเอลล่าชำระหนี้สิน ปัจจุบันลัทธิมอนโรได้ถูกยกเลิกไปแล้ว

ลัทธิดrago

Drago เป็นรัฐมนตรีต่างประเทศของอาเจนติน่า ขณะนั้นอังกฤษ เยอรมันและอิตาลี จะทำการปิดอ่าวเวเนซุเอลล่าเพื่อบังคับให้เวเนซุเอลล่าใช้หนี้สิน Drago ได้ส่งสาส์นไปถึงประเทศมหาอำนาจในยุโรป เมื่อวันที่ 29 ธันวาคม 1902 เสนอหลักการว่า รัฐไม่ควรใช้กำลังเพื่อบังคับให้รัฐลูกหนี้ใช้หนี้สิน หลักการดังกล่าวได้ถูกกำหนดไว้ในเวลาต่อมาในอนุสัญญากรุงเฮก ค.ศ. 1907 และได้เกิดมี Porter Convention ซึ่งระบุว่า รัฐจะไม่ใช้กำลังเพื่อ บังคับให้รัฐลูกหนี้ใช้หนี้สิน ถ้ารัฐลูกหนี้ยินยอมนำคดีขึ้นสู่ศาลอนุญาโตตุลาการ ระหว่างประเทศ และยินยอมปฏิบัติตามคำตัดสิน ลัทธิดrago ในปัจจุบันนับว่า

ล้าสมัยแล้ว เพราะขณะนี้กฎบัตรสหประชาชาติถือว่าการใช้กำลังเป็นสิ่งที่มิชอบจะกระทำได้ก็แต่ภายในขอบเขตที่กฎบัตรสหประชาชาติอนุญาตไว้ เช่น กรณีการป้องกันตัวหรือทำในนามขององค์การสหประชาชาติ

การแทรกแซงในกรณีเกิดสงครามกลางเมือง

การแทรกแซงของต่างชาติในสงครามกลางเมืองของประเทศหนึ่ง มักจะเกิดขึ้นเสมอซึ่งอาจจะเป็นการช่วยเหลือฝ่ายรัฐบาลหรือฝ่ายกบฏ โดยหลักการแล้วกฎหมายระหว่างประเทศจะอนุญาตให้รัฐที่สามช่วยเหลือรัฐบาลที่ชอบด้วยกฎหมายปราบปรามฝ่ายกบฏได้ แต่การช่วยเหลือฝ่ายกบฏนั้นนิติศาสตร์ส่วนใหญ่ยังมีความเห็นว่ากระทำไม่ได้ไม่ชอบด้วยหลักกฎหมายระหว่างประเทศ Zorogbibe กล่าวว่า การแทรกแซงโดยการร้องขอของรัฐบาลที่ชอบด้วยกฎหมายเป็นการถูกต้องทั้งในทางปฏิบัติและในทางหลักการจะเห็นได้จาก สนธิสัญญาป้องกันร่วมกันที่ประเทศต่าง ๆ ได้ทำไว้ เช่น สนธิสัญญาออสเตรีย-สเปน สนธิสัญญาขององค์การรัฐในทวีปอเมริกา ก็ได้ระบุให้รัฐภาคีเข้าช่วยเหลือซึ่งกันและกันในกรณีที่ประเทศภาคีถูกรุกราน บ่อนทำลาย สงครามกลางเมือง หรือเพื่อรักษาความมั่นคงภายในของประเทศภาคี แต่ทั้งนี้ต้องได้รับความยินยอมหรือร้องขอจากรัฐบาลที่ชอบด้วยกฎหมายเสียก่อน มิฉะนั้นก็จะกลายเป็นผู้รุกรานไป สถาบันกฎหมายระหว่างประเทศในปี ค.ศ. 1900 ก็ยอมรับหลักการดังกล่าวโดยกำหนดไว้ในกฎเกณฑ์เกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ของรัฐต่างประเทศและพลเรือนของตนในกรณีเกิดสงครามกลางเมืองในประเทศอื่น ได้ระบุห้ามมิให้รัฐที่สามส่งอาวุธ กระสุนปืนเครื่องใช้ทางทหารให้แก่ฝ่ายกบฏระหว่างสงครามกลางเมืองสเปน เยอรมันและอิตาลีได้ให้ความช่วยเหลือแก่ฝ่ายกบฏของนายพลฟรังโก ซึ่งต่อมาได้รับชัยชนะ การกระทำของเยอรมันและอิตาลีที่ช่วยเหลือฝ่ายกบฏ แม้ว่าในที่สุดฝ่ายกบฏจะเป็นผู้ชนะในสงครามก็ตามก็ได้รับการประณามว่าไม่ถูกต้องตามหลักกฎหมายระหว่างประเทศ Georges Scelle ได้เขียนไว้ว่า การแทรกแซงเพื่อช่วยเหลือฝ่ายกบฏเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้องและรัฐบาลที่ชอบด้วยกฎหมายในขณะนั้นอาจจะถือว่าเป็นการรุกรานได้

ในประวัติศาสตร์ได้มีการช่วยเหลือฝ่ายกบฏโดยรัฐที่สามอยู่บ่อยครั้ง แต่รัฐที่เข้าช่วยเหลือฝ่ายกบฏไม่ปฏิเสธในหลักการดังกล่าว แต่มักจะอ้างเหตุผลในการช่วยเหลือฝ่ายกบฏในลักษณะต่าง ๆ เช่น อ้างว่าสงครามดังกล่าวไม่ใช่สงครามกลางเมือง แต่เป็นสงครามกบฏชาติหรือสงครามปลดแอก เช่น ในสงครามแอลจีเรีย ซึ่งฝรั่งเศสถือว่าเป็นสงครามกลางเมืองแต่ชาติต่าง ๆ ที่ช่วยเหลือฝ่ายกบฏก็อ้างเหตุผลว่า ไม่ใช่สงครามกลางเมืองแต่เป็นสงครามปลดแอก ซึ่งตนมีสิทธิจะช่วยเหลือได้โดยชอบด้วยกฎหมายหรือบางทีก็อ้างว่ารัฐบาลที่ทำการปราบปรามฝ่ายกบฏไม่ใช่รัฐบาลที่ชอบด้วยกฎหมาย เช่น เวียดนามเหนือ ได้ทำการช่วยเหลือพวกเวียดกงในเวียดนามใต้ โดยอ้างว่าไม่ได้ช่วยฝ่ายกบฏแต่ช่วยผู้ที่เป็นตัวแทนอย่างแท้จริงของชาวเวียดนามใต้

นักกฎหมายบางท่านเช่น Roger Pinto¹ และ Richard Falk มีความเห็นว่ารัฐที่สามอาจจะเข้าช่วยฝ่ายกบฏหรือฝ่ายรัฐบาลก็ได้ โดยไม่ขัดกับหลักกฎหมายระหว่างประเทศแต่อย่างใด เขาได้กล่าวอ้างถึงความเห็นของนักนิติศาสตร์คนสำคัญ เช่น Vattel ซึ่งเคยเขียนไว้ว่า รัฐที่สามสามารถช่วยฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งในสงครามกลางเมืองได้ ถ้าเห็นว่าฝ่ายนั้นเป็นฝ่ายถูก ความคิดเห็นดังกล่าวยังไม่ได้รับการยินยอมรับรองโดยกว้างขวางแต่อย่างใด pr Castren, กล่าวว่า การไม่ช่วยเหลือฝ่ายกบฏเป็นจารีตประเพณีระหว่างประเทศ

ตามทางปฏิบัติปัจจุบันการให้ความช่วยเหลือแก่รัฐในสงครามกลางเมืองไม่ค่อยปรากฏบ่อยครั้ง โดยปกติรัฐที่สามจะเข้าไปแทรกแซง เพื่อป้องกันระบอบการปกครองมากกว่า เช่นกรณีรัสเซียเข้าไปแทรกแซงในเชคโกสโลวาเกียและฮังการี

การห้ามช่วยเหลือพวกกบฏในสงครามกลางเมืองได้ถูกกำหนดในสนธิสัญญาหลายฉบับ เช่น กติกาของสหภาพอาหรับ (มาตรา 8) กฎบัตรของกลุ่มประเทศแอฟริกา (มาตรา 5) กฎบัตรขององค์การรัฐอเมริกา (มาตรา 18)

---

¹R. Pinto le droit des relations internationales, Payot 1972. p. 341

หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ได้มีการแทรกแซงหลายครั้งโดยรัฐที่เข้าแทรกแซงอ้างสิทธิซึ่งระบุในสนธิสัญญาป้องกันร่วมกัน เช่น รัสเซียแทรกแซงในฮังการีในปี ค.ศ. 1956 โดยอ้างสิทธิการแทรกแซงจากสนธิสัญญาวอซอร์ แต่ตามข้อเท็จจริงแล้วการแทรกแซงของรัสเซียได้รับการร้องขอเพียงจากรัฐมนตรีผู้หนึ่งในคณะรัฐบาลชื่อ James Kadar ซึ่งมีความคิดเห็นแตกแยกจากคณะรัฐมนตรี แต่รัฐบาลที่ขอด้วยกฎหมายของ Imre Nagy ซึ่งเป็นนายกรัฐมนตรี ไม่ได้เรียกร้องแต่อย่างใดทั้งยังประนามการกระทำของรัสเซียว่าเป็นการรุกรานโดยเจตนาจะล้มรัฐบาลที่ขอด้วยกฎหมาย ในปี ค.ศ. 1968 รัสเซียได้เข้าแทรกแซงในเชโกสโลวาเกียด้วยเหตุผลอย่างเดียวกัน โดยที่รัฐบาลที่ขอด้วยกฎหมายมิได้ร้องขอแต่อย่างใด รัฐมนตรีต่างประเทศเชโกสโลวาเกียได้แถลงในที่ประชุมคณะมนตรีความมั่นคงของสหประชาชาติ เมื่อวันที่ 24 สิงหาคม 1968 ว่ารัฐบาลหรือองค์การใดของรัฐไม่เคยร้องขอให้รัสเซียเข้ามาแทรกแซงแต่อย่างใด

แต่รัสเซียได้แถลงแก่คณะมนตรีความมั่นคงในการประชุม วันที่ 22 สิงหาคม 1968 ซึ่งนักนิติศาสตร์เรียกว่า ลัทธิเบรชเนฟ โดยกล่าวว่า การป้องกันตัวอาจจะคลุมถึงการกระทำทุกอย่างรวมถึง การแทรกแซงทางทหารที่จะช่วยประเทศสังคมนิยมด้วยกัน แม้ว่าจะไม่มีข้อตกลงก็ตาม ถ้าประเทศนั้นจะปลื้มตัวจากลัทธิสังคมนิยม อันจะส่งผลกระทบกระเทือนต่อผลประโยชน์และความมั่นคงของประเทศค่ายสังคมนิยม ลัทธิดังกล่าว ย่อมขัดกับหลักการป้องกันตัวที่กำหนดในมาตรา 51 ของกฎบัตรสหประชาชาติ